

עת"א 53228/12/22 - מוניר מסעוד (אסיר) נגד שרות בתי הסוהר - מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

02 ינואר 2023

עת"א 53228-12-22 מסעוד (אסיר) נ' מדינת ישראל ואח'

בפני כב' הנשיא רון שפירא

עותר מוניר מסעוד (אסיר)

נגד

משיבים

1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים
1. מדינת ישראל

פסק דין

הרקע לעתירה וטענות הצדדים בתמצית:

בפני עתירת אסיר במסגרתה הוא עותר נגד החלטת המשיב להקפיא את חופשותיו.

העותר הינו אסיר פלילי המרצה 21 חודשי מאסר החל מיום 19.01.22 בגין עבירות בנשק והפרעה לשוטרי במילוי תפקידו. זהו מאסרו הראשון. מסווג לקטגוריה ב'1. יצא ל-3 חופשות סבב במהלך מאסרו.

העותר טוען כי הינו אסיר חיובי ביותר, נעדר חמ"ן שלילי או דו"חות משמעת. שולב בפעילויות וקבוצות טיפול. מאסרו מהווה גורם הרתעתי עבורו והינו לוקח אחריות על מעשיו ומביע חרטה. משמש עובד אחראי וטוב במטבח. שוהה באגף אסירי עבודה בקישון. יצא ל-3 חופשות ושב ללא חריג. בעניינו הוכנה והוגשה תכנית שיקומית של רש"א הכוללת רכיב של איזוק אלקטרוני וטיפול בתחום עבירותיו לצד מעצר בית לילי ותעסוקה. נטען כי התקבלה ידיעה בודדת של משטרת ישראל שעניינה פעילות פלילית לכאורה בחופשותיו ולכן הוקפאו חופשותיו ונדחתה בקשתו לשחרור מוקדם על ידי ועדת השחרורים. נטען כי העותר לא נחקר אודות אותה ידיעה שהתקבלה ולא תושאל בגינה ומדובר בידיעה בודדת שמעפילה על כל הדרך השיקומית שעבר העותר. חלפו למעלה מחודשיים מאז התקבל המידע, אשר לא בוסס או התחזק. לכן מבוקש להחזירו לסבב חופשות.

המשיב טוען כי בתאריך 17.11.22 דן הגורם המוסמך בבקשת העותר לצאת לחופשה והוחלט לדחותה בשל התנגדות משטרת ישראל. נטען כי יציאה לחופשה אינה זכות קנויה של האסיר ולמשיב שיקול דעת רחב בהקשר זה. בעת שקילת בקשה לאישור חופשה על המשיב להביא בחשבון גם את מידת הסכנה הנשקפת לציבור או לאסיר במהלך החופשה ויש לקבל את עמדת הגורמים הרלוונטיים בטרם מתן החלטה. בהיות העותר מסווג בקטגוריה ב'1, עמדת משטרת ישראל הינה הכרחית ובעלת משקל סגולי מיוחד בעת קבלת החלטה בנוגע ליציאתו לחופשה, בהתאם לפקודת החופשות. משטרת ישראל מתנגדת להוצאת העותר לחופשות וזאת בשל מידע סודי בדבר פעילות פלילית המצביע על מסוכנות

הנשקפת ביציאתו לחופשה. לכן, משקיים מידע מודיעיני עדכני בעניינו של העותר, שמצביע על התנהגות פלילית של העותר ועל מסוכנות ביציאתו לחופשה, הרי שהחלטת המשיב אינה חורגת ממידת הסבירות הנדרשת. העבירות שביצע העותר חמורות. אמנם גורמי הטיפול המליצו על יציאת העותר לחופשה, אך עיון במידע המודיעיני מעלה שקיים פער גדול בין התנהלותו של העותר במישור הגלוי במסגרת הטיפול לבין התנהלותו השלילית במישור הסמוי, כפי שקבעה גם ועדת השחרורים. לאור החמ"ן השלילי והעדכני של משטרת ישראל, העותר אינו זכאי ליהנות מטובת הנאה של חופשה. מדובר בהחלטה סבירה שאין מקום להתערב בה.

דין והכרעה:

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ואת המסמכים שהוצגו לעיוני הגעתי למסקנה כי אין מקום להתערבותו של בית משפט הבוחן את החלטות המשיב בראי כללי המשפט המנהלי ולקבל את העתירה, משלא נפל פגם המצדיק התערבות שיפוטית בהחלטת המשיב.

כפי שהוצג על ידי המשיב, קיים מידע סודי עדכני בדבר חשד למעורבות שלילית של העותר במהלך ריצוי המאסר הנוכחי - ידיעה מס' 22-1826-093 - אשר הוגשה לביהמ"ש ומצביעה על חשד למעורבות שלילית שמצדיקה שלילת יציאה לחופשות. זאת מאחר והידיעה מצביעה על מסוכנות. אמנם מדובר על ידיעה בודדת, ולכן אתיחס בהמשך, עם זאת לא ניתן להתעלם מהידיעה בעיקר על רקע טיב הרשעתו של העותר והמצב הכללי בסביבת מקום מגוריו ומרכז חייו, בכל הנושאים הקשורים לעבירות מהסוג בגין הוא מרצה מאסרו.

נזכיר כי לאסיר אין זכות קנויה לצאת לחופשה והחלטה בעניין זה נתונה לשיקול דעתו של הגורם המוסמך אצל המשיב. כמו כן, אין זו דרכו של בית המשפט להתערב בהחלטות הנוגעות ליציאתו של אסיר לחופשה אלא במקרים חריגים, ובהקשר זה לא יחליף בית המשפט את שיקול דעתו של שב"ס בשיקול דעתו שלו [רע"ב 8174/21 שרון רווח נ' שירות בתי הסוהר (29.11.2021); רע"ב 9/12 פלוני נ' מדינת ישראל (4.4.2012)]. במקרה זה, לאור הידיעה שהוצגה לביהמ"ש, אין מדובר במקרה חריג המצדיק התערבות בשיקול דעת המשיב.

יצוין לעניין זה כי כאשר מדובר באסיר המרצה מאסרו בגין עבירות נשק, יש להביא בחשבון גם את הפסיקה המחמירה בשלבים שונים של ההליך הפלילי בנוגע לעבירות בנשק. אמנם הליך שיקול הדעת המנהלי של שב"ס בעת בחינת האפשרות להוצאת אסיר לחופשה שונה משיקולי ענישה. עם זאת, העקרונות שהיו בבסיס הענישה, שבעיקרם התנהגות מסכנת חיי אדם, צריכים לעמוד לנגד עיני גורמי שב"ס בבואם להפעיל את שיקול דעתם בעת קבלת החלטה על הוצאת אסיר לחופשה (וכן כל החלטה אחרת בנוגע לאסיר). במקרה זה שבפני כעת, ניתן להקיש על החומרה והמסוכנות של העבירות מהפסיקה לעניין הצורך בענישה הולמת ומרתיעה בכל הנוגע לעבירות נשק [ע"פ 4775/21 פלוני נ' מדינת ישראל (17.02.2022); ע"פ 4456/21 מדינת ישראל נ' אבו עבסה (23.1.2022)]. כפי שנקבע בפסיקה, עבירות בנשק הינן עבירות חמורות, המקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית. קביעה שיפוטית זו צריכה להנחות גם את שב"ס בבואו לשקול שיקולים שונים בכל הנוגע לתנאי הכליאה של האסיר, רמת האבטחה הנדרשת בעניינו וכן האפשרות להוציאו לחופשה. כך נפסק גם במקרה בו מדובר בעצור עד תום ההליכים, עת הוחלט כי אין מקום לשחררו לחופשה מיוחדת, אלא במקרים חריגים ביותר [בש"פ 5102/21 מדינת ישראל נ' פלוני (02.08.2021)]. סוג העבירות בהן הורשע העותר, טיבן ונסיבותיהן, על רקע ריבוי ביצוע עבירות באמצעות כלי נשק, האלימות הגוהה בחברה הערבית לאחרונה ומחיר הדמים שגובה אלימות זו, מחזקים את סבירות ההחלטה שקיבל שב"ס בעניינו.

בסיכומי של דבר, לאור המפורט לעיל, לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ואת המסמכים שהוצגו לעיוני, הגעתי למסקנה כי החלטת המשיב בעניינו של העותר הינה החלטה שהתקבלה בהליך מנהלי תקין, מדובר בהחלטה שהתקבלה משיקולים ראויים, אשר הינה החלטה סבירה ועניינית בנסיבות העניין. לא נפל בהחלטת המשיב פגם המצדיק התערבות של ביהמ"ש בהחלטה, לעת הזאת.

על כן, העתירה נדחית.

יחד עם זאת, מאחר שמדובר בעותר שהדו"חות הסוציאליים בעניינו טובים ומעידים כי העותר שמשמש כאסיר עבודה ועובד לשביעות רצון מעסיקיו וכן השתתף בפעילויות וקבוצות טיפול ונמצא מתאים להכנת תכנית רש"א, ומאחר שמדובר בידיעה מודיעינית בודדה שנמסרה לפני מספר חודשים, וככל הנראה העותר לא נחקר או תושאל בגינה, מן הראוי שהמשיב יערוך בתוך זמן סביר בירור מעמיק בנוגע לידיעה שנמסרה לפני מספר חודשים ויבחן האם הידיעה עדיין בתוקף ואים עולה חשש למסוכנות מהוצאת העותר לחופשה. כפועל יוצא תיבחן האפשרות לשלב שוב את העותר הסבב חופשות (לרבות בדרך של הוצאה לחופשה הרחק ממקום מגוריו ובתנאי פיקוח הולמים).

בכפוף להנחיה לבחון שוב את עניינו של העותר בתוך פרק זמן סביר - העתידה נדחית.

המזכירות תעביר את פסק הדין לב"כ הצדדים וכן לעותר באמצעות שב"ס.

ניתן היום, ט' טבת תשפ"ג, 02 ינואר
2023, בהעדר הצדדים.
רון שפירא, נשיא